

Hagelstorm trekt zware wissel op gemeente Someren dus ook op openbaar groen

Op de fiets: wethouder Leon van Moosdijk en Gonnie van Bussel van de gemeente Someren

'Oorlogszone' is een groot woord en ook lichtelijk overdreven, maar als je na een half uur fietsen door Someren op minimaal dertig plaatsen dakdekkers aan de slag ziet om daken te renoveren of compleet te vernieuwen, weet je dat er iets aan de hand is. Geen oorlog, maar voor veel oudere inwoners van Someren die WOII nog hebben meegemaakt, was de tien minuten durende hagelstorm misschien nog wel stressvoller dan de echte oorlog die alweer 70 jaar achter ons ligt. Vakblad Stad + Groen gaat op pad met maar liefst twee wethouders: Leon van Moosdijk, die onder andere openbaar groen in zijn portefeuille heeft, en Gonnie van Bussel, die het uitgebreide bosbezit én het toerisme van de gemeente Someren onder haar hoede heeft.

Auteur: Hein van Iersel

6 min. leestijd

OP DE FIETS

van de stam. De kop van de bomen is daardoor afgestorven. Alleen al hierdoor wordt Someren met een stevige kostenpost opgezaald. De opbrengst van zestig hectare dennenbos vertegenwoordigt weliswaar een forse waarde, maar de kosten voor rooien en opnieuw aanplanten zijn vele malen hoger. Groenbeheerder Anton van Oijen, die we voor de fietstocht toevallig tegen het lijf lopen in de gangen van het gemeentehuis, schat dat de opbrengst van de zestig hectare grove den ongeveer € 100.000 bedraagt. De opbrengstderving in de toekomst als gevolg van de schade is vele malen hoger. Uit een eerste raming leidt dit tot een verlies van circa € 1,2 miljoen euro. Daarnaast staan er nog ruim € 500.000 aan directe kosten tegenover voor de maatregelen dat er zich nieuw bos ontwikkeld. Wethouder Gonnie van Bussel, die als wethouder verantwoordelijk voor het toerisme is: 'Dit bos is belangrijk voor ons. Wij zijn als toeristische regio misschien minder bekend dan bijvoorbeeld de Veluwe, maar scoren vooral hoog als het gaat om kleinschalige accommodaties en *bed & breakfasts*. Door deze bossen in eigendom te houden en ieder jaar zelfs nog wat uit te breiden door aankoop, houden wij zeggenschap over het gebied. Door de enorme hagelstorm moet de gemeente nu haar reserves aanspreken om alles weer in orde te maken.'

Kommer en kwel

Gelukkig is niet alles kommer en kwel in Someren. Wethouder Leon van Moosdijk, net als zijn collega-wethouder afkomstig uit het dorp, vertelt dat de gemeente voor wat betreft het inwoneraantal

de afgelopen jaren zelfs gegroeid is. De belangrijkste oorzaak is volgens hem het collectief opdrachtgeverschap. Van Moosdijk lijkt, hoewel hij wethouder is namens de VVD, niet al te complimenteus over de rol van projectontwikkelaars. Projectontwikkelaars hebben volgens Van Moosdijk laten zien toch wat terughoudender te zijn dan particuliere opdrachtgevers. Als we later op de fiets zitten, wijst Van Moosdijk mij een wijk aan die helemaal op deze manier tot stand is gekomen. Van Moosdijk: 'Someren is echt een bouwdoorp. Veel mensen werken in de bouw. Mensen helpen elkaar dus bij de bouw van hun woning. De aannemer zet een cascowoning neer en groepjes vrienden helpen om elkaars woning perfect te maken.' Als we in zo'n wijkje zijn aangekomen, wijst de wethouder mij op een pol onkruid die uit een straatkolk naar boven piept. 'In Someren hanteren wij beeldkwaliteit A voor het centrum en beeldkwaliteit B voor de rest van het dorp. Onkruidbeheer doen we met de Wave, maar je kunt wel merken dat het allemaal nog nieuw is. We moeten met zijn allen nog wennen aan de nieuwe manier van werken.'

Not in my front yard

Voor mij als redacteur lijkt er weinig aan de hand. Behalve die ene pol onkruid ligt de straat er piekfijn bij. De burgers van Someren mogen blij zijn met zo'n beeld. De rest van de straat is overigens ook goed verzorgd. De architect heeft alvast voorgesorteerd op toekomstige klachten van bewoners en heeft het rijtje *Celtis australis*, ofwel oosterse netelboom, niet op het trottoir voor de huizen

Natuurlijk, een hagelstorm is normaal niet iets waar je het over hebt als je met een wethouder een rondje op de fiets maakt door zijn gemeente, om het openbaar groen te bekijken en te bespreken. Hoogstens terloops, en zeker niet met de bedoeling om er in het verhaal op terug te komen. Maar de hagelstorm die op 23 juni over het zuidoosten van Brabant raasde en zorgde voor vele honderden miljoenen euro's aan schade, is andere koek. Vooral de dorpen Someren en Luyksgestel werden daarbij zwaar getroffen. In het landelijke nieuws is de extreem zware hagelstorm allang weer verdrongen door ander nieuws, maar in Someren hoef je maar rond te lopen en je ziet de schade nog overal. Voor het beheer van openbaar groen zal de hagelstorm van 23 juni ook nog wel enige tijd de agenda beheersen. Veel kassen in het gebied waren sowieso *out of business*, maar ook het groen in Someren kreeg een zware tik. Someren is een van de grootste gemeenten van Nederland als het gaat om bos in eigendom. Zestig hectare van dit bos, hoofdzakelijk opstanden met grove den, moet gekapt worden vanwege de storm. Door de vuistgrote hagelstenen is de bast losgekomen

geplant, maar in de brede groenstrook. Slim, waarschijnlijk. Iedereen wil groen en bomen in zijn wijk, maar niet *in his front yard*. Veel boombeheerders zien dit misschien als op voorhand buigen voor de wensen van de burger. De vraag is natuurlijk: voor wie wordt die wijk gebouwd en ingericht? Juist, voor diezelfde burger – die als de bomen tien jaar of ouder zijn, klaagt over bladoverlast en druip. Waar niet gebogen wordt voor de wensen van de burger, maar voor de regelgeving, die eist dat nieuwe wijken op een goede manier zijn voorbereid op grote hoeveelheden regenwater, is de Vlinderwijk. In de Vlinderwijk, waar we op dat moment rond-fietsen, zijn grote hoeveelheden wadi's aangelegd. Voor Van Moosdijk blijkt het echter nog niet genoeg. In 2016 zijn weer de nodige neerslagrecords gebroken en op een aantal momenten was de capaciteit van de tijdelijke wateropslag in de wijk onvoldoende. Vanuit de wadi's zal daarom een doorsteek worden gemaakt naar het slotenstelsel van het omliggende platteland. Wadi's zijn overigens niet overal een optie. Als we met de wethouders door een andere, wat oudere wijk fietsen, zijn daar kinderen aan het sporten op een trapveldje. Ook in deze wijk blijkt behoorlijk wat wateroverlast te zijn geweest, maar zijn veel minder wadi's aangelegd. Het alternatief zou kunnen zijn het veldje om te bouwen. Dit betekent dan wel het opofferen van een populair trapveldje.

Allemspanden

De wethouders zijn met name trots op hun allemspanden: een stelsel van extra brede paden, waar je met een scootmobiel makkelijk op kunt rijden en waar dan toch nog plaats overblijft voor fietsers. Steeds meer mensen maken gebruik van een scootmobiel, maar niet iedere gebruiker is meteen al zeker van zijn nieuwe voertuig. Scootmobiel zijn soms verrassend snel, zeker voor de ongeoefende gebruiker. Een aantal vrijwilligers heeft daarom in het Slievenpark een zogenaamde Allemans-oefenbaan aangelegd. In het park is een aantal situaties aangelegd waar beginnende gebruikers ervaring kunnen opdoen. Dit tracé is uniek en heeft daarom de nodige aandacht getrokken, onder andere van de KBO, de katholieke bond van ouderen. Van Moosdijk: 'Uniek aan het park is ook dat het helemaal door vrijwilligers is aangelegd. De gemeente heeft materialen beschikbaar gesteld, maar die zijn door vrijwilligers verwerkt. De oefenbaan staat overigens niet op zich. Overall door het centrum lopen de zogenaamde Allemspanden. Paden die dus net een slag breder zijn, zodat scootmobielen, maar ook rollators en rolstoelgebruikers hier optimaal kunnen bewegen in combinatie met fietsers.'

STATISTIEKEN

Hoeveel inwoners?

Per 1-1-2015 18698 inwoners.
Per 1-1-2016 18914 inwoners
Per 1-8-2016 19052 inwoners

Groei (of krimp) per maand

Groei in 2015 gemiddeld 18 inwoners per maand
Groei in 2016 gemiddeld 19,7 inwoners per maand

Aantal bomen

8300 bomen binnen de bebouwde kom
16200 bomen buiten de bebouwde kom

VIERKANTE METER NATUUR, BOS EN GROEN PER INWONER PER (1-1-2016)

Stedelijk groen: 745.000 m² / 18914 inwoners = 39,4 m² per inwoner
Bos en natuurterreinen: 14.080.000 m² / 18914 = 744,42 m² per inwoner

BEGROTING BEHEER OPENBARE RUIMTE

In de begroting 2017 is een bedrag van € 1.159.260 opgenomen voor het taakveld Openbaar groen en (openlucht)recreatie.

EIGEN GROENDIENST JA/NEE EN HOEVEEL MENSEN?

Someren heeft geen eigen groendienst. Buitendienst Asten en Someren zijn samengevoegd in de Uitvoeringsdienst Asten-Someren.

Optimaal bereikbaar

Ik fiets met de wethouders door een al wat oudere wijk. Mooi aangelegd, met veel groen. Wethouder Van Moosdijk blijkt er zelf te wonen en weet dus precies hoe mensen ertegenover staan. Het groen wordt gewaardeerd, maar niet als het een jungle wordt. 'Als mijn zoontje het over zijn vriendje heeft, woont die ineens aan de andere kant van het bos. Dat wordt dus niet gewaardeerd.' Voor een aantal van deze wijken wordt nu geld vrijgemaakt om het openbaar groen stevig onder handen te nemen. Dat houdt onder andere in dat het bosplantsoen wordt gesnoeid of misschien wel weggehaald. Het sociale en het veiligheidsaspect van de wijk moeten beter worden.

Bezuinigingen

Someren heeft net als veel andere gemeentes stevig bezuinigd op het groen. Voor Van Moosdijk en Van Bussel heeft dit er niet meteen toe geleid dat het allemaal minder is. Een van de exercities die is uitgevoerd, is het verkopen van snippergroen. Het mes snijdt dan aan twee kanten. Snippergroen brengt geld op. In Someren maar liefst één miljoen euro netto, dus nadat de kosten voor het bureau Intersolem – dat het proces heeft begeleid – ervan af zijn getrokken. Effectief heeft de verkoop van de gronden weinig bijgedragen aan een structurele besparing (circa 0,1 ton) op het groenonderhoud. Oorzaak is dat de meest verkochte stukken plant-

soen extensief in beheer zijn (lage beheerkosten) en leidde de gedeeltelijke verkoop van deze groenstroken tot omvorming naar meer intensief te beheren. Als laatste en meeste effectieve besparing zijn in Someren de nodige borders omgevormd, dus van plantsoen naar gazon, maar ook rozen waarvoor andere struiken in de plaats zijn gekomen. Voor Someren betekende dat een structurele besparing van 0,6 ton per jaar.

Be social

Scan of ga naar:

www.stad-en-groen.nl/artikel.asp?id=41-6261